

ingen Ting saa, hvorfor skal Selvfølelsen hos os opretholdes ved, at Fattigdommen opretholdes?

Der er blevet sagt af mange forskellige Talere, at Landbruget er saaledes stillet, at det ikke kan give større Dagløn, og at dette maatte tages i Betragtning over for det Parti, som jeg tilhører, naar vi søge at komme ud paa Landet og organisere os, og at en saadan Organisation ikke vilde føre til noget, fordi der ikke kunde gives mere ud af Landbruget, det kunde ikke give større Dagløn. Det blev antydet temmelig skarpt af det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojien) og det ærede Medlem for Københavns Amts 7de Valgkreds (De Hansen) og flere. Men naar man for det første ser hen til, hvad det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds straks efter udtalte, at der, naar der anvendtes tilstrækkelige Penge midler derpaa, ingen Grænser var for, hvad Jord kan give, at Landbruget er i Besiddelse af en betydelig Elasticitet, og at der kan anvendes mere eller mindre Arbejdskraft paa Jorden, saa finder man der en Selvmodsigelse. Thi er der ingen Grænse for det Udbytte, Jord kan give, kan Udbyttet drives op til Fuldkommenhed, ja saa kan Jorden sandelig ogsaa føde sine Arbejdere og give dem bedre Løn. Men selv om dette nu ikke er Tilfældet, selv om det ærede Medlem har studt for højt, da han talte om, at der ingen Grænser var — for jeg tror alligevel, at der vil være en Grænse — saa er der dog endnu en Ting at bemærke, og det er, at i saa Fald ere de nuværende Forhold i vort Landbrug ganske simpelt et Bevis paa, at Kapitalen ejer for stor en Del af den danske Jord, eller rettere sagt, at de danske Landejendomme ere for højt betalte, at Kapitalen har sat flere Penge i den danske Jord, end der kan komme ud af den, eller med andre Ord, at Kapitalen i en Grad, som selv under de nuværende Forhold er forkastelig, udbytter det danske Landbrug. Og saa er der ikke andet at gøre, end at dette Aktiv maa ned til en saadan Værdi, at det kan betale sig, saa at dermed Tilskuddet til Kapitalen, den Afgift til Kapitalen, som det danske Landbrug maa svare, ogsaa gaar ned. Man har fra flere Sider tillagt mig den Udtalelse, at jeg skulde have sagt, at dette Forslag ikke ogsaa burde komme Arbejdsgiverne til gode, samtidig med, at det kom Arbejderne til gode. Men det er langt fra min Mening. Jeg ser meget godt, at man kan træffe Foranstaltninger, som kunne være heldige for et helt Fags Udøvere. Der er intet i Vejen for, at der i et Fag, f. Eks. et Haandværksfag

her i Byen, kan træffes Bestemmelser og udrettes Ting, som kunne være til Gavn saavel for Arbejdsgiverne som for Arbejderne, og det vilde jo ogsaa være den sundeste Maade at lovgive paa at ramme det hele paa een Gang og løfte saa at sige hele Faget frem. Men det er ikke det, som foreligger i dette Lovforslag. Her foreligger efter min Opfattelse — og den har jeg Lov til at have, den er ikke bleven røket ved nogen af de Talere, der ere holdte i denne Sag — kun dette: en Stræben efter at skaffe Arbejdsgiverne en billig, paalidelig og stavnsbunden Arbejdskraft. Der er altsaa i dette Lovforslag i den Skikkelse, det har nu for Øjeblikket, absolut intet for Landarbejderne, men der ligger deri noget for Arbejdsgiverne paa Landet, og i den Anledning er det, at jeg har udtalt min Forbavselse over, at man har vovet, havde jeg nær sagt, at sætte en anden Titel paa Lovforslaget, end Indholdet egentlig svarer til. Hvis det var saaledes, at der virkelig forelaa noget Gode for Landarbejderne, skulde jeg ikke have den mindste Smule imod, om der ogsaa samtidig forelaa noget Gode for Arbejdsgiverne i Landbruget og for Landbruget i det hele. Jeg ved ikke, hvad jeg, der dog antager, at jeg er en ret fornuftig Mand, skulde have derimod. Det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Reventlow) udtalte, at han havde troet, at jeg maatte være med til dette Forslag. Han havde talt med mig privat, og han havde faaet den Opfattelse, at jeg havde Kærlighed til Landarbejderne, og at jeg altsaa vilde være med til et saadant Forslag eller i alt Fald ikke sige saadant et bestemt Nej, som jeg har gjort her. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at Forholdet med dette Lovforslag gør, at netop, fordi jeg har Blit for, hvor daarlige Forholdene ere for den danske Landarbejder, og Diskke om at gøre, hvad jeg kan, for at bedre disse Forhold, bliver jeg harmfuld ved at se, hvad der bydes ham her. Hvis det ærede Medlem kom træet, forsulten og tørstig ind i en Stue, hvor der stod en hel Bunkke Føde og Flaster paa Bordet, og der blev sagt til ham: Vær saa god, Du er træet, Du er julten, Du er tørstig, kom sæt Dig ned og tag for Dig af Retterne, hvil Dig og styrk Dig til Din videre Gang, og han saa saa sig omkring i Stuen og saa, at der ingen Stole vare at sidde paa, og han løftede Laagene af Fadedene og saa, at der ingen Ting var i dem, og løftede paa Flaskerne og saa, at der ikke var en Draabe i dem, saa tror jeg dog nok, han vilde blive lidt harmfuld og spørge den Mand, der viste ham ind i Stuen, om han vilde gøre Mar ad